

besøgte Edwina Troutt i USA og på den måde fik kendskab til sin fars sidste timer.

Da kisten med Jacob Milling ankom til København den 16. maj 1912, befandt også liget af en særdeles kendt dansker sig ombord. Nemlig forfatteren Herman Bang, der døde under en oplæsningsturné i USA.

#### Den 14. passager

Der er utallige myter omkring danskerne ombord på "Titanic", og en af disse handlede om den dengang 24-årige fynske mejerist Marius Petersen, der stadig i mange bøger og på diverse lister står anført som omkommet i forbindelse med katastrofen.

Men faktum er, at Marius Petersen aldrig kom ombord på "Titanic". Som den ene af kun tre, der havde købt billet til "Titanic", fik han refunderet sin billet og rejste i stedet tilbage til Danmark. I 1912 rejste han til USA og slog sig siden ned i Minnesota. Her levede han resten af sit liv – samtidig med, at han stod anført på White Star Lines liste over omkomne.

Karla Andersen fastholdt indtil sin død, at der ombord på den redningsbåd, hun blev anbragt i, også befandt sig en dansk fyrbøder ved navn Jens B. Andersen, der angiveligt efterfølgende skulle have kontaktet sin familie på Sjælland og fortalt, at han overlevede.

Danskeren blev nævnt i flere medier i årene lige efter forliset, men faktum er, at der ikke findes nogen Jens Andersen på listerne over "Titanic"s besætning.

Men derfor kan det ikke helt udelukkes, at der virkelig var en dansk fyrbøder ombord. Der er efterfølgende konstateret adskillige fejl og mangler på de lister over passagerer og besætningsmedlemmer, som blev ført af White Star Line.

Jens B. Andersen kan derfor godt have været den 14. dansker ombord på "Titanic" – også selv om han ikke står på listerne, og selv om han efter forliset aldrig selv stod frem og fortalte sin historie.

#### Vandrehistorier

Der var også dem, der i årene efter "Titanic"-katastrofen hævdede, at de havde overlevet – uden nogensinde at have sat deres ben på skibet.

I årene efter forliset verserede der mange andre historier om danskere, der skulle være omkommet på "Titanic" – og mange af de historier antog karakter af de rene vandrehistorier.

Således fortælles der om en dansk mand fra Jylland, der overlevede, og som mange år efter forliset vendte hjem til sin hjemstav. Under besøget snublede han over et bræt, faldt i en bæk, slog sig bevidstløs og druknede...

Hvad der skete ombord på "Titanic" den skæbnesvangre nat i dag for 100 år siden og i dagene derefter, er på mange punkter klarlagt, men der er stadig meget, der svæver i det uvisse. Også hvad passagerens skæbne angår.

Hvad skete der blandt de 13 danskere, der befandt sig ombord, da luksuslinieren stødte ind i et isbjerg, fik revet hul i siden, knækkede i to dele og sank til bunds?

Hvad var de 11 danske ofres sidste gerninger, inden de omkom i det iskolde hav?

Det kan der kun gisnes om.

Men de er alle en del af tragedien på havet, der selv efter 100 år, optager det meste af verden. ■

#### ANDRE BØGER OM "TITANIC"

**"Titanic ændrede hendes liv. En roman baseret på virkelige hændelser"**

Biografisk roman om Nelsine, en ung fynsk kvinde, som overlever forliset. Gitte Olsen, Mellemegaard, 2012

#### "Udforsk Titanic"

Illustreret værk om det berømte skib. Illustrationerne viser i detaljer, hvordan skibet så ud. Børnebog. Peter Chrisp. Buster, 2011

#### "Titanic".

Rigt illustreret bog, der fortæller om skibet, katastrofen, redningsaktionen – ikke mindst set fra Danmark. Thomas Nørgaard Olesen, Nautilus, 2011

#### "101 things you thought you knew about the Titanic... but didn't"

Masser af fakta om skibet og ulykken.

Tim Maltin og Eloise Aston, Beautiful books, 2010

#### "Hver mand sit liv"

Den velhavende, forelskede Morgan fortæller sin egen og vennernes historie på "Titanic". Roman. Beryl Bainbridge, Nyt Dansk Litteraturselskab, 1999

#### "882½ spændende svar på dine spørgsmål om Titanic"

Bog med næsten 200 illustrationer.

Hugh Brewster og Laurie Coulter, Haase, 1998

#### "Jagten på Titanic"

Beretning om fundet af "Titanic", udforskningen af vraket samt forliset.

Robert D. Ballard og Rick Archbold, Haase, 1997

#### "Salme ved rejsens afslutning"

Med skibsortestrets syv medlemmer i centrum skildres forliset. Roman.

Erik Fosnes Hansen, Gyldendal, 1991

Research: Biblioteket i JP/Politikens Hus

# Det danske aftryk på "Titanic"

Den danske rigmand og eventyrer kan blive den første dansker ved "Titanic"s vrag.

CLAUS SONNE | newton@jp.dk



Per Wimmer tror på en »fantastisk oplevelse« ved "Titanic". Foto: Lars Krabbe

Siden "Titanic" forsvandt under havoverfladen 15. april 1912, har ingen danske øjne hvilet på luksuslinieren, men det ændrer sig i midten af juli. Her er den danske eventyrer Per Wimmer nemlig en del af en privat ekspedition, der ved hjælp af to russiske miniubåde dykker ned til "Titanic". Og dermed går en drøm i opfyldelse for Per Wimmer, der bl.a. har gennemført det første tandem-spring over det højeste punkt på Jorden, Mount Everest, og med al sandsynlighed bliver den første dansker i rummet.

»Jeg har leget med tanken et stykke tid, og da jeg for et halvt års tid siden sad og snakkede med nogle eventyrvenner over en kop kaffe – og kom til at snakke om, at 2012 var "Titanic"-år, ja så blev det meget konkret,« forklarer Per Wimmer. Han lejede efterfølgende specialskibet "Akademik Keldysh", der ejes af det Moskva-baserede PP Shirshov Institut for havbiologi.

»Skibet råder over to af de fem ubåde i verden, der er i stand til at foretage så dybe dyk. Hvis vejret ellers tillader det, foretager jeg sammen med en operatør og en anden ekspeditionsdeltager ekspeditionens første dyk 16. juli. Det tager tre-fire timer at komme ned til "Titanic", hvor vi kan være i yderligere tre-fire timer og få taget en masse fotos. Vi har desværre ikke mulighed for at komme ind i selve vraket, men det rækker ikke ved, at det bliver en fantastisk oplevelse,« siger Per Wimmer.

I alt vil der være mellem 15 og 20 eventyrere med på ekspeditionen, og da der kan foretages et dyk i døgnet med hver af de to ubåde, kaldet Mir 1 og 2, kan alle nå at komme ned til "Tita-

nic", inden "Akademik Keldysh" den 24. juli lægger til i St. Johns i Newfoundland og dermed markerer enden på et eventyr, Per Wimmer ser meget frem til.

»Jeg har hidtil koncentreret mig mest om rummet og dets grænser, men rent faktisk er det sværere at dykke langt ned i havet end at komme ud i rummet på grund af det store tryk i havet. 2012 bliver et stort "Titanic"-år på grund af 100-årsdagen for forliset, fordi skibet stadig er sagnomspundet og mystisk. Dertil kommer, at en tur til "Titanic" vel er det ultimative dykkereventyr, man kan opleve. Så jo, det bliver fantastisk,« fastslår Per Wimmer.

#### Enormt tryk

Brugen af specialdesignede ubåde som "Mir 1" og "Mir 2" er helt nødvendige, når mennesket vil ned på de 3.800 meters dybde, hvor "Titanic" ligger. Trykket er nemlig så enormt, at en traditionel ubåd ikke kan nå længere end 400-500 m ned. Undtagelse var en russiske atomubåd K-278, der med et skrog af titanium havde en anslået maksimumdybde på knap 1500 m. Ubåden nåede dog aldrig længere ned end 1000 m.

Til trods for at trykket og den store trykfor-skel på en ubåds inder- og yderside udgør en konstruktionsmæssig udfordring, så lykkedes det allerede i 1960 at sende en bemandet "ubåd" ned i Marianergraven, klodens dybeste sted knap 11 km nede. Jacques Piccard og Don Walsh tog turen i noget, der vel rettelig må beskrives som en metalklokke med knap 13 cm tykke vægge.

I slutningen af marts 2012 tog filminstruktøren James Cameron som den blot tredje person turen ned i Marianergravens dyb i specialubåden "Deepsea Challenger". Cameron tilbragte to timer på bunden.



Det er i en Mir-ubåd som denne, at Per Wimmer vil nå bunden, hvor "Titanic" ligger.

## 1953

Risdon Beasley Ltd., en af verdens førende eksperter i at bjærge skibsvrag, forsøger uden held at finde "Titanic" vha. sonar.

## 1980

Texas-millionæren Jack Grimm leder en ekspedition, der skal finde "Titanic". Det lykkes ikke.



1981 Jack Grimm forsøger igen – uden held.

## 1983

Heller ikke tredje gang er lykkens gang for Jack Grimm.

## 1985

1. SEPTEMBER Undervandskameraet Argo, designet af Dr. Robert D. Ballard fra The Woods Hole Oceanographic Institution i USA, opdager "Titanic". Ballards hemmeligholder findestedet.



## 1986

26. JULI Den første ekspedition til "Titanic"s vrag gennemføres. Ballard og kollegaerne Foster og Hollis er de første mennesker, der ser skibet i 73 år.



## 2012

Data fra en ekspedition i 2010, ledet af selskabet RMS Titanic Inc., der har rettighederne til vraket, viser, at den bagerste del af "Titanic" snurrede rundt som rotorbladene på en helikopter, da skibet sank.